Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	USPSP/SOSL/BcD/023/25
Názov predmetu	Sociálna patológia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	3
Vyučujúci	doc. ThDr. Juraj Sedláček, PhD., DiS. (vedúci seminára), doc. ThDr. Juraj Sedláček, PhD., DiS. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienky absolvovania predmetu a hodnotenia výsledkov študenta sa riadia Študijným poriadkom Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave. Súčasťou hodnotenia je aktívna participácia na výuke, zapájanie sa do analýz sociálno-patologických zmien jednotlivca i spoločnosti, vypracovanie úloh v rámci predmetu zadaných vyučujúcim. Spolu to tvorí 40% celkového hodnotenia. Záverečné hodnotenie – obhajoba semestrálnej seminárnej práce a písomný test zo základných pojmov a dynamík predstavuje 60%.
celkového hodnotenia.
Študenti s individuálnym študijným plánom musia mať 50% účasti na vyučovaní (viď. Študijný poriadok UCM v Trnave § 13).
Pre úspešné absolvovanie predmetu je potrebné, aby študent získal minimálne 56 bodov zo 100 bodov.
Stupnica hodnotenia: A (výborne) 100 – 92 B (veľmi dobre) 91 – 83 C (dobre) 82 – 74 D (uspokojivo) 73 – 65 E (dostatočne) 64 – 56 FX (nedostatočne) 55 – 0

Výsledky vzdelávania

Absolvovaním predmetu študent získa vedomosti:
Študent získa teoretické poznatky zo sociálnej patológie ako vedného odboru. Absolvovaním predmetu študent nadobudne pochopenie a vnútorné reťazenie spúšťačov patologických zmien v sociálnej oblasti, s dôrazom na absentujúce rodinné prostredie, viacgeneračné traumy a hlbinné podložie závislostí, ktorými sú primárne poruchy osobnosti a citovaná nezrelosť vzťahových väzieb a osôb.
Študent / študentka získa a rozvinie si nasledovné schopnosti:
- definovať základné terminologické pojmy
- analyzovať a identifikovať základné typy a druhy závislostí, deviácií a patologických javov
- porozumieť im a aplikovať odbornú pomoc v oblasti sociálnej patológie
- aplikovať metódy sociálnej práce, ktoré sú využívané na odstránenie, resp. na zmiernenie negatívnych dopadov patologických javov na jednotlivca, rodinu a spoločnosť
Študent / študentka získa a rozvinie si nasledovné prenositeľné zručnosti:
- zručnosť aplikovať odbor sociálnej patológie do systému sociálnych vied s dôrazom na účinnú pomoc jednotlivcovi i komunitám,
- zručnosť orientovať sa v základných škálach a spúšťačoch, a smerovať ich k účinnej

inštitucionálnej i individuálnej pomoci
- aplikovať efektívne možnosti prevencie sociálno-patologických javov
Študent / študentka si posilní prenositeľné kompetencie:
- sociálna a krízová kompetencia
- medziodborová kompetencia,
- orientácia v hodnotovom systéme človeka a problematike jeho citovej zrelosti
- prezentačné kompetencie

Stručná osnova predmetu

1. Definovanie sociálnej patológie, deviácie – norma, normalita.
2. Tolerančný limit – identifikácia a klasifikácia sociálno-patologických javov.
3. Vybrané teórie deviácie: biologické teórie, psychologické teórie, teória sociálnej dezorganizácie, teórie anómie teórie kultúry a kontrakultúry, teórie sociálnej kontroly, etiketizačné teórie, etnometodologické a radikálne teórie.
4. Aplikovaná sociálna patológia.
5. Kriminalita a delikvencia. Propedeutika agresológie.
6. Látkové a nelátkové závislosti. Alkoholizmus, drogová závislosť, patologické hráčstvo.
7. Otcovské rany. Vplyv rodinného prostredia vznik poruchy osobnosti. Patológia BPD, NPO, APO.
8. Suicidalita. Práca s nedobrovoľným klientom a klientom v odpore.
9. Domáce násilie voči dospelej osobe. Fenomén manipulácie.
10. Týranie, zneužívanie a zanedbávanie detí (CAN syndróm, CSA).
11. Futbalové chuligánstvo.
12. Sekty a deštruktívne kulty.

Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta

Forma výučby: Prednáška / Seminár
Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách):
Týždenný: 1 / 1 Za obdobie štúdia: 12 / 12
Metóda štúdia: prezenčná

Odporúčaná literatúra

1. FISCHER, S. – ŠKODA, J. 2009. Sociální patologie. Praha: Grada, 2009, 224 s. ISBN 9788024727813.
2. HRONCOVÁ, J. – KRAUS, B. 2006. Sociálna patológia pre sociálnych pracovníkov a pedagógov. Banská Bystrica: PF UMB, 2006, 252 s. ISBN 80-8083-223-4.
3. MÁTEL, A, - SCHAVEL, M. a kol. 2011. Aplikovaná sociálna patológia v sociálnej práci. Bratislava: VŠZaSP sv. Alžbety, 2011, 442 s. ISBN 978-80-8132-009-5.
4. MÜHLPACHR, P. 2008. Sociopatologie pro sociální pracovníky. Brno: MSD, 2008. 194 s. ISBN 978-80-7392-069-2.
5. ONDREJKOVIČ, P. a kol. 2009. Sociálna patológia. Bratislava: Veda, 2009, 577 s. ISBN 9788022410748.
6. SEDLÁČEK, J. 2015 (2.vyd. 2016, 3.vyd. 2017) Otcovské rany. Bratislava: Don Bosco, 357 s. ISBN 978-80-8074-302-4.
7. SEDLÁČEK, J. 2021 Mužský strach. Kde sú jeho korene a prečo je skrývaný. Bratislava: Don Bosco, 408 s. ISBN 978-80-8074-524-0.
8. VICENOVÁ, M. 2013 Keď sa láska stáva zbraňou. Problém psychickej manipulácie a týrania v našich rodinách a spoločenstvách existuje. Ako ho odhaliť a ako nad ním zvíťaziť? Nitra: Oáza, 80 s. ISBN 978-80-89686-001.
9. ZIMBARDO, P. 2014. Luciferův efekt – Jak se z dobrých lidí stávají lidé zlí. Praha: Academia,

2014, 628 s. ISBN 978-80-200-2346-9.
10. KUČEROVÁ, H. 2013 (2.vyd. 2015, 3.vyd. 2017) Psychiatrické minimum. Praha: Grada Publishing, 166 s. ISBN 978-80-247-4733-0.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

: - časová záťaž študenta: 90 hodín, z toho:
Prezenčné štúdium (P, S): P/12, S/12
samoštúdium: 66 hodín
aktualizácia informácií, práca s legislatívou:
príprava a vypĺňovanie tlačív a formulárov: